

PODSUMOWANIE DIALOGU W GMINIE WŁODAWA

Dialog z dnia 10 maja 2026 roku

Dialog w gminie Włodawa

10 maja odbyło się trzecie z serii czterech dialogów wokół pomysłu utworzenia Sobiborskiego Parku Narodowego. Mieszkańcy gminy Włodawa i okolic rozmawiali o plusach i minusach utworzenia parku. Organizatorem spotkań jest [Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków \(OTOP\)](#).

Jaki był cel spotkania?

Spotkanie miało trzy cele: **usłyszenie** co mieszkańcy myślą o przyszłości gminy, **poznanie nastrojów** dotyczących projektu parku narodowego i **porozmawianie** o możliwych kierunkach rozwoju regionu.

Jak wyglądało spotkanie?

Dialog rozpoczął się od rundy zapoznawczej i przedstawienia stanowisk w temacie projektu parku narodowego. W dialogu wzięło udział 17 osób zasiadających w kręgu. Pozostałe osoby mogły zabrać głos będąc na publiczności. Spotkanie prowadziły dwie doświadczone i niepracujące w OTOP facylitatorki, które dbały o jego sprawny przebieg. Całe spotkanie trwało trzy godziny.

Kto wziął udział w dialogu?

przyrodniczka

rolnik

prezes OTOPu

przedstawiciel
branży turystycznej

nauczyciel

leśnik

wójt gminy

przedstawiciel organizacji
ochrony przyrody

przedstawicielka zakładu
zagospodarowania odpadami

grupa mieszkańców
zgromadzonych na publiczności

W trzecim dialogu łącznie wzięło udział około **45 osób**, które reprezentowały **różne grupy mieszkańców gminy i okolic**. Były wśród nich osoby pracujące i na emeryturze, przeciwnicy parku, przyrodnicy, leśnicy, osoby w różnym wieku, z różnym poziomem wykształcenia i poglądami.

Co łączy uczestników dialogu?

Ta część pokazuje: najważniejsze punkty, w których większość uczestników spotkania miała podobne poglądy i zgadzała się w swoich opiniach.

Obawy o przyszłość młodych i wyludnianie regionu

Widzę też problem wyludniania się miejscowości i nie wierzę, że park narodowy zapewni wystarczającą liczbę miejsc pracy

No potrzeba przemysłu. Walczymy trochę o tego lekkiego, który da nam etaty, który zatrzyma nam naszą młodzież tutaj, na tym terenie i by nie musiała wyjeżdżać

Jako przedstawiciel środowiska nauczycielskiego obawiam się, że projekt Sobiborskiego Parku Narodowego może pogłębić problemy demograficzne regionu. Już dziś mamy trudności z naborem młodzieży do szkół, a dalsze wyludnianie mogłoby prowadzić do utraty miejsc pracy, a nawet likwidacji szkół

Region już dziś się wyludnia i pojawia się pytanie, dla kogo w przyszłości będą prowadzone działania edukacyjne czy rozwojowe

Moje dzieci musiały wyjechać z regionu, ponieważ nie znalazły tutaj pracy, a perspektywy zatrudnienia są bardzo ograniczone

Las jest dla mieszkańców miejscem wychowania, pracy, wspomnień i codziennych praktyk

Mam 27 lat i od urodzenia mieszkam w Sobiborze. Las to miejsce, w którym się wychowałem — zbierałem grzyby, uczyłem się i spędzałem czas

Od dziecka tu przyjeżdżam na działkę, którą w latach siedemdziesiątych zakupili dziadkowie i nie spędziłem żadnych wakacji poza tym miejscem. I całe życie marzyłem, żeby tu po prostu osiedlić. I pięć lat temu to się udało

Nadleśnictwo za każdym razem, jeżeli jest proszone w jakichkolwiek kwestiach o pomoc przez samorząd to pomaga. Te relacje zostały wytworzone bardzo dobrze i funkcjonują

Jeśli chodzi o edukację ekologiczną i ochronę środowiska, nadleśnictwa również prowadzą szeroką działalność edukacyjną oraz szkołę młodzież

Las Sobiborski jest dla mnie miejscem pracy, miejscem utrzymania dla mnie, dla moich pracowników, dla moich dzieci

Sceptycyzm wobec prostych obietnic rozwoju dla regionu

Wszyscy nie zatrudnimy się z założenia agroturystyki, bo jeśli wszyscy będą prowadzić agroturystykę, to wówczas nie będzie to biznes dochodowy

Jeśli tutaj powstanie park narodowy, to my stracimy jako firmy na pewno wszyscy. Nie będziemy mieli tutaj pracy. My stracimy tutaj miejsca pracy. Będziemy skazani na emigrację

Uważam, że należy przede wszystkim słuchać lokalnej społeczności, ponieważ to mieszkańcy żyjący tutaj na co dzień powinni mieć decydujący głos. Istnieje możliwość, że park narodowy powstanie, ale dziś trudno przewidzieć, jak ostatecznie będzie wyglądała ta sytuacja

Mamy nadleśnictwo i piękne lasy, dlatego mieszkańcy obawiają się zmian, które mogłyby okazać się mniej korzystne niż obecna sytuacja

Największym problemem jest dziś brak precyzyjnych informacji dotyczących tego, w jakim kształcie park miałby funkcjonować. Z niewiedzy rodzi się strach — mieszkańcy obawiają się ograniczeń i utraty części swoich praw

Co **różni** uczestników dialogu?

Ta część pokazuje: najważniejsze punkty, w których uczestnicy spotkania różnili się w swoich opiniach i poglądach.

Jedni uważają, że człowiek powinien aktywnie zarządzać lasem, inni, że część terenów należy pozostawić bardziej naturalnym procesom

Gospodarka leśna to nie tylko wycinka drzew, ale również ochrona i pielęgnacja lasu, wymagające dużej wiedzy i doświadczenia

Uważam, że powinniśmy usiąść przy jednym stole i wspólnie wypracować kompromis. Przyroda bez człowieka sobie poradzi, ale człowiek bez przyrody już nie

Lasy Sobiborskie wymagają ochrony czynnej, więc nadal potrzebna będzie praca ludzi przy pozyskaniu drewna i utrzymaniu lasu

Jeżeli park narodowy prowadzi odnowienia, prowadzi później pielęgnację tych drzewostanów związanych z przebudową drzewostanów

Park narodowy jest najwyższą formą ochrony przyrody

Ochrona przyrody i przede wszystkim dbanie o wodę i zatrzymywanie wody to powinien być priorytet

Jedni ufają przede wszystkim doświadczeniu lokalnych leśników i mieszkańców, inni badaniom naukowym i doświadczeniom parków narodowych

Jestem leśnikiem od 40 lat i znam ten las bardzo dobrze. Najcenniejsze przyrodniczo tereny często znajdują się poza planowanym obszarem parku, natomiast w jego granicach znajdują się również tereny porolne

Lasy Sobiborskie to lasy, które zostały stworzone przez człowieka, przez leśników ze współpracą tutejszej społeczności

Nigdy nie słyszałem złej opinii o leśnikach, którzy gospodarują tym terenem

Park organizuje bezpłatne zajęcia edukacyjne dla szkół, warsztaty dla dzieci i dorosłych oraz wydarzenia związane z Dniem Ziemi czy pierwszym dniem wiosny. Lokalne szkoły bardzo sobie to cenią. Dzięki parkowi dzieci mają dostęp do wartościowej edukacji przyrodniczej. Jestem zwolenniczką utworzenia parku

Dyrektor Biebrzańskiego Parku Narodowego podkreślał, że dzięki parkowi rozwinięto infrastrukturę drogową

Część osób uważa, że park oznacza realną zmianę modelu ochrony, inni widzą w nim głównie zmianę zarządcy

Chodzi o to, żeby były takie miejsca jak parki narodowe, jak rezerwy, gdzie jednak inaczej się prowadzi albo się nie prowadzi gospodarki leśnej

Śluchając wszystkich głosów, mam wrażenie, że utworzenie parku oznaczałoby przede wszystkim zmianę zarządcy tego terenu

Polska ma ograniczoną liczbę cennych przyrodniczo terenów i naszym zadaniem jest zachowanie ich dla przyszłych pokoleń

Dla nas park narodowy nie będzie dobrem dodanym — dla nas to państwo zamieniło nadleśnictwo na swoich ludzi

Te relacje (red. z nadleśnictwem i Lasami Państwowymi) zostały wytworzone bardzo dobrze i funkcjonują. I teraz, jeżeli park będzie powołany, one zostaną zabrane

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

[Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków \(OTOP\)](#) jest polską organizacją społeczną, która działa na rzecz ochrony przyrody. Wizja OTOP opiera się na przekonaniu, że możemy żyć w harmonii z naturą, dbając o jej bogactwo. Organizacja działa na terenie całej Polski od 35 lat.

CYKL DIALOGÓW KOORDYNUJE:

ANNA TREIT

ANNA.TREIT@OTOP.ORG.PL

WIĘCEJ INFORMACJI O OTOP:

OTOP.ORG.PL

BIURO@OTOP.ORG.PL

To podsumowanie prezentuje głosy i opinie uczestników dialogu w Orchówku. Cytaty zostały zanonimizowane, uporządkowane i opracowane przez badaczkę społeczną. Dialog poprowadziły facylitatorki z Fundacji Nowej Wspólnoty.

